



03 JUL 2014

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post: kristine.hosar@jd.dep.no

Deres ref.:
14/2919 - KBH

Dok. nr.: 179782

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no

02.07.2014

Høring om endring i utlendingsloven — bortvisning på grunn av straff i utlandet

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 15.5.2014 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for asyl- og utlendingsrett. Lovutvalget består av Bente Mostad Tjugum (leder), Jan M. Birkeland, Sigrid Broch, Per-Erik Gåskjenn, Christel Reksten og Brynjulf Risnes.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Saken bakgrunn

Utlendingsloven § 17 første ledd bokstav h ble innført som en ny bestemmelse i utlendingsloven av 2008. Utlendingsloven av 2008 har vært i kraft siden 1. januar 2010 slik at bestemmelsen per i dag kun har vært i bruk i tre og et halvt år. Advokatforeningen antar at den ønskede

lovendringen til en viss grad skyldes endringer i enkelte bestemmelser i straffeloven av 2005.

3. Kommentarer til departementets forslag

Gjeldende § 17 h hjemler adgang til å bortvise utlendinger som i utlandet er straffet eller ilagt særreaksjon for et forhold som etter norsk lov vil kunne gi fengselsstraff i 10 år eller mer. Bortvisningsadgangen gjelder uavhengig av hvor lang tid som har gått siden forholdet skjedde. Den foreslåtte lovendringen innebærer en utvidelse av bortvisningshjemmelen når kravet til fengselsstraff senkes fra 10 år eller mer til 5 år eller mer.

Endringen innebærer at flere straffbare handlinger vil falle inn under bortvisningshjemmelen. Advokatforeningen ser behovet for uten tidshindring å kunne bortvise personer som har begått alvorlige straffbare handlinger selv om de ikke er så alvorlige at de kan medføre fengselsstraff i 10 år eller mer. Flere av eksemplene nevnt av departementet på straffbare handlinger med en lavere strafferamme enn 10 år er så alvorlige at det vil kunne stride mot den alminnelige rettsfølelse å ikke kunne bortvise disse fra landet.

Samtidig mener Advokatforeningen at det er viktig å se hen til prinsippet om at når man har sonet ferdig sin straff, så starter man med blanke ark. Bortvisning vil i likhet med utvisning i enkelte situasjoner kunne føles som straff selv om det juridisk sett ikke er kategorisert som straff.

Advokatforeningen mener at potensielt uheldige utslag av utvidelsen av bortvisningsadgangen vil kunne avhjelpes ved at § 17 h reformes som en "kan" bestemmelse og ikke en "skal" bestemmelse. Utlendingsdirektoratet vil således i enkeltsituasjoner kunne velge å ikke benytte seg av bortvisningsadgangen dersom dette får uforholdsmessige følger for den enkelte. Selv om senkningen av terskelen fra ilagt straff i 10 år eller mer til 5 år eller mer i teorien innebærer en relativ utvidelse av bortvisningshjemmelen, er det praktiske omfanget mer uklart. Advokatforeningen er usikker på hvor mange som kan komme til å bli rammet av utvidelsen og således også hvor omfattende utvidelsen i realiteten vil bli i praksis.

I likhet med departementet kan ikke Advokatforeningen se hensyn som er så tungtveiende at de taler mot den foreslåtte utvidelsen av bortvisningshjemmelen.

Vennlig hilsen


Erik Keiserud
leder


Merete Smith
generalsekretær